

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ

Η χώρα του Φ και του Χ

Υπάρχουν στιγμές που λες ότι αυτή η χώρα δεν έχει σωτηρία. Ο ελληνικός πολιτικός βίος περιστρέφεται εδώ και 25 και κάτι χρόνια γύρω από το ζήτημα της διαπλοκής. Πρωθυπουργοί ήλθαν και παρήλθαν, η διαπλοκή έμεινε όμως ατάραχη και ακλόνητη. Τα πιο παράδοξα πράγματα συνέβησαν στο μεσοδιάστημα. Ένας πρωθυπουργός δήλωνε στην αρχή της θητείας του ότι «θα έχω πετύχει αν ο Φ και ο Χ σταματήσουν να λεηλατούν δύο συγκεκριμένους τομείς». Το εννοούσε. Στο τέλος ο Χ είχε ενισχύσει τα «δεσμά» του κράτους με την εταιρεία του και ο Φ είχε αυξήσει θεαματικά το περιθώριο του κέρδους του.

Δεν έχουμε τολμήσει, ούτε μέσα ενημέρωσης ούτε και πολιτικοί, να θίξουμε πραγματικά το ζήτημα. Οχι ότι η διαλεύκανση είναι εύκολη υπόθεση. Είναι όμως εντυπωσιακό το πώς όλα μένουν σε εκκρεμότητα, κα-

θυστρούν ή φτάνουν μέχρι ένα σημείο. Δεν υπάρχει ποτέ η τελική κάθαρση. Να αποδειχθεί δηλαδή ότι, ναι, ο Φ είχε αντιπροσωπεύσει όπλων, του κανόνιζε τις προμήθειες ο τότε μεγαλονταβατζής, με αυτούς τους πολιτικούς στο σκοτεινό δωμάτιο, με αυτές τις μίζες... Εν τω μεταξύ, η καραμέλα της διαπλοκής και της μάχης κατά της διαφθοράς καλά κρατεί. Έχουν βεβαίως γίνει πράγματα. Και αυτό χάρη σε δημοσιογραφική έρευνα και ορισμένους επαγγελματίες και ακέραιους δικαστές. Η σαπίλα, όμως, είναι βαθιά σε κάποιους τομείς. Και πρωθυπουργός να είσαι και τσάρος, ύστερα από λίγο δεν θα βρεις κανέναν κρατικό λειτουργό να σου επιστρέφει το τηλέφωνο εάν επιμένεις να μάθεις την αλήθεια για κάποια σύμβαση.

Η κάθαρση αργεί. Η κοινή γνώμη έχει γίνει απαθής και κυνική. Βάζει στο μπλέντερ της διαπλοκής ενόχους

και αθώους. Ορισμένα σημερινά κυβερνητικά στελέχη έχουν ξεπεράσει κάθε όριο κυνισμού στο όνομα μιας αριστερής καθαρότητας. Οσο για τους μεγάλους και αφανείς νονούς, διασκεδάζουν κάτω από το ραντάρ. Ένας, ακούω αλλά δεν μπορώ να το αποδείξω, επικαίρει γιατί έχει τον μεγαλύτερο αριθμό χορηγιών σε πολιτικούς. Ένας άλλος, αφού λεηλάτησε τη χώρα επί δεκαετίες, και με τρόπο «οικουμενικό», θεωρεί ότι η καλύτερη και μόνη λύση είναι να πάμε στη δραχμή. Έχουμε περάσει όλη αυτή την κρίση, τα μνημόνια, τη φτωχοποίηση της χώρας και μερικοί τύποι συνεχίζουν να κάνουν κουμάντο στα υπόγεια και στους υπονόμους. Ε, δεν μπορεί αυτό να μη σε βγάξει από τα ρούχα σου.

ΑΥΓΗ

Το Νταβός και οι φόβοι

Οι σημαντικότεροι από τους 3.000 συμμετέχοντες στις εργασίες του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, οι μάντζερ των μεγάλων πολυεθνικών, από την Goldman Sachs μέχρι τη Monsanto, οι κορυφαίοι οικονομολόγοι, αλλά και οι ηγέτες που επιλέγουν να κάνουν την εμφάνισή τους στο ελβετικό θέρετρο πρωτίστως ενδιαφέρονται για μπιζνες, για κάποιες επαφές εκτός πρωτοκόλλου, ενδεχομένως και για να κλέψουν λίγη από τη λάμψη των παρευρισκόμενων σταρ -φέτος την παράσταση αναμένεται να κλέψει η Σακίρα. Χρόνια τώρα στο επίσημο ραντεβού των πλούσιων και ισχυρών στο χιονισμένο Νταβός ακούγονται τα μεγάλα λόγια για την αναγκαιότητα μιας «πιο δίκαιης ανάπτυξης», μιας «απάλυνσης των συνεχώς διευρυνόμενων ανισοτήτων».

Οι σημαντικότεροι από τους 3.000 συμμετέχοντες στις εργασίες του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, οι μάντζερ των μεγάλων πολυεθνικών, από την Goldman Sachs μέχρι τη Monsanto, οι κορυφαίοι οικονομολόγοι, αλλά και οι ηγέτες που επιλέγουν να κάνουν την εμφάνισή τους στο ελβετικό θέρετρο πρωτίστως ενδιαφέρονται για μπιζνες, για κάποιες επαφές εκτός πρωτοκόλλου, ενδεχομένως και για να κλέψουν λίγη από τη λάμψη των παρευρισκόμενων σταρ -φέτος την παράσταση αναμένεται να κλέψει η Σακίρα.

Ταυτόχρονα, όμως, τους «καίει» και η υγεία του καπιταλισμού, η σταθερότητα του συστήματος, οι αντοχές του στο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης. Και φέτος οι αντοχές αυτές φαντάζουν απειλητικά περιορισμένες. Είναι το πρώτο Νταβός μετά το Brexit, μετά τη νίκη του Τραμπ, μετά τα πρώτα δείγματα επιστροφής του προστατευτισμού. Γι' αυτό και οι μάντζερ που ελέγχουν τον πλούτο του πλανήτη -απέναντι στο 99% του πληθυσμού, για να θυμηθούμε το γνωστό σύνθημα- έχουν μεγαλύτερες αγωνίες από τις συνηθισμένες.

Κάποτε το μόνο που τους ένοιαζε ήταν το πώς θα κινηθούν οι τιμές των μετοχών, το αν θα μπορέσουν οι τράπεζες να ξεπεράσουν τα προβλήματα που προκάλεσε η απλυσία των διευθυντών τους -κατά προτίμηση με τη στήριξη των κρατών και τα λεφτά των φορολογουμένων, το αν θα αποφευχθεί ένα νέο «συστημικό ατύχημα» α λα Lehman Brothers.

Φέτος, οι φόβοι τους είναι πιο... θεμελιώδεις. Και στο οικονομικό, αλλά και στο γεωπολιτικό επίπεδο. Τι θα κάνει ο Τραμπ; Θα επαναφέρει τους δασμούς; Θα γυρίσει την πλάτη στους αιώνιους «προστατευόμενους» των ΗΠΑ στην Ευρώπη και την Ασία; Θα πυροδοτηθεί έτσι μια νέα κούρσα εξοπλισμών; Και θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο η αστάθεια στον πλανήτη; Ποιες χώρες θα ακολουθήσουν το παράδειγμα της Βρετανίας και των ΗΠΑ, επιλέγοντας την εσωστρέφεια, την περιχαράκωση έναντι των μειονεκτημάτων της παγκοσμιοποίησης;

Πώς θα επιδράσει αυτή η τάση στις υπόλοιπες -και βεβαίως στις πολυεθνικές; Και τι θα γίνει με το χρέος, που έχει εκτιναχθεί πλέον στα 140 τρισεκατομμύρια δολάρια, κι είναι υπερδιπλάσιο του επίσημου παγκόσμιου ΑΕΠ; Ποιες χώρες και ποιους κλάδους θα συντρίψει, στην περίπτωση που θα αρχίσουν να ανεβάζουν οι κεντρικές τράπεζες τα επιτόκια;

Αυτά είναι τα θέματα στην ημερήσια διάταξη του Νταβός. Και πάντως είναι πιο... άνετο να συζητάει κάποιος τους φόβους του στα σαλέ των ελβετικών Άλπεων παρά να τον παραλύουν στο σπιτάκι του στην Κυψέλη.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΤΑΣΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Το κάνουν όπως ο ΣΥΡΙΖΑ...

Ποιο είναι το οργανωτικό μοντέλο που προσπαθεί να εφαρμόσει η πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Φώφη Γεννηματά; Είναι αυτό της δεκαετίας του '80 που έχει καταγραφεί με τον απαξιωτικό για τους συμμετέχοντες όρο «ΠΑΣΟΚ και λοιπές δημοκρατικές δυνάμεις»;

Οχι. Ακόμη και να το ήθελε η κ. Γεννηματά δεν μπορεί να το επιβάλει. Τότε αρκετοί που είχαν βρείσει και το ΠΑΣΟΚ και τον ιδρυτή του, που είχαν ξεκινήσει από το ΠΑΣΟΚ και στη συνέχεια διαφοροποιήθηκαν θεωρώντας ότι το κόμμα συμβιβάστηκε με το σύστημα, αφού δοκίμασαν να οργανώσουν εναλλακτικές λύσεις ή να στήσουν το «καλό αριστερό ΠΑΣΟΚ», αποφάσισαν να επιστρέψουν στην κοίτη τους για να επιβιώσουν πολιτικά. Κάποιοι έχτισαν καριέρες, ορισμένοι απέκτησαν και μεγάλες περιουσίες. Όμως οι καιροί έχουν αλλάξει. Το κόμμα της κ. Γεννηματά δεν είναι σε θέση ούτε να καλλιεργήσει προσδοκίες για θριαμβευτική πορεία προς την εξουσία ούτε να υποσχεθεί αξιώματα.

Μήπως είναι το παράδειγμα του ΣΥΡΙΖΑ, δηλαδή ένα κάλεσμα για συμπίεση ομάδων, κινήσεων και κομμάτων που κινούνται στην περιοχή της σοσιαλδημοκρατίας, υπό την προϋπόθεση ότι τα συμβαλλόμενα μέρη θα κρατήσουν την αυτονομία τους; Πράγματι μ' αυτό μοιάζει.

Όπως στον πρώτο ΣΥΡΙΖΑ υπήρχε η βασική συνιστώσα, ο Συνασπισμός, έτσι και στη Δημοκρατική Συμπράταξη το κέντρο βάρους είναι το ΠΑΣΟΚ. Για τον ΣΥΡΙΖΑ ο αρχικός στόχος ήταν η ενότητα της κατακερματισμένης Αριστεράς με σεβασμό στη διαφορετικότητα.

Για τη Δημοκρατική Συμπράταξη ο στόχος είναι η συσπείρωση των δυνάμεων, ώστε να πετύχει μια υπολογίσιμη εκλογική επίδοση (διψήφιο ποσοστό) η οποία θα δώσει ανάσα ζωής και προοπτικής στον χώρο.

Ο κίνδυνος που караδοκεί σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι, αντί της πολυφωνίας και της ισότιμης συμμετοχής -όροι απαραίτητοι για τη συνοχή-, να έχουμε φράξιες (κόμματα μέσα στο κόμμα) οι οποίες θα διαπραγματεύονται πόστα και πολιτικές με βάση το εκτόπισμα τους -πραγματικό ή εικαζόμενο. Το βίωσε ο ΣΥΡΙΖΑ.

Το συγκεκριμένο μοντέλο ήταν το όχημα που τον οδήγησε στην κυβέρνηση, αλλά την ώρα των μεγάλων αποφάσεων επήλθε η διάσπαση. Οι διαφορές περί του πρακτέου ήταν αγεφύρωτες. Παρά τη βούληση της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ και την ανταπόκριση πολλών ιστορικών στελεχών του Κινήματος, το έδαφος δεν είναι ομαλό.

Ο Β. Βενιζέλος εκφράζει την έντονη ενόχλησή του για την επιστροφή Παπανδρέου, ο Κ. Σημίτης απέχει επιδεικτικά, το Ποτάμι καταγγέλλει την κ. Γεννηματά ότι ενθαρρύνει αποστασίες και οι τρεις (Διαμαντοπούλου, Φλωρίδης, Ραγκούσης) ζητούν αυτοδιάλυση των πάντων και έναρξη της προσπάθειας από μηδενική βάση. Ωστόσο το οργανωτικό είναι ένα ζήτημα, δεν είναι όμως το μείζον.

Όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές πρέπει να δώσουν καθαρές απαντήσεις ως προς το ιδεολογικό στίγμα και την πολιτική ταυτότητα: θα είναι Κεντροαριστερά, θα είναι ΚεντροΑριστερά ή μήπως Κεντροαντιαριστερά; Και οι τρεις στρατηγικές υπάρχουν στο εσωτερικό τους.